TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. sausio 19 d. *

Byloje C-240/03 P

dėl 2003 m. gegužės 28 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pareikšto apeliacinio skundo

Comunità montana della Valnerina, atstovaujama *avvocati* P. De Caterini, E. Cappelli ir A. Bandini, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Bendrijų Komisijai, atstovaujamai C. Cattabriga ir L. Visaggio, padedamų advokato A. Dal Ferro, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: italų.

Italijos Respublikai, atstovaujamai I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* G. Aiello, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

pirmojoje instancijoje į bylą įstojusiai šaliai,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai J. Malenovský, S. von Bahr, A. Borg Barthet ir A. Ó Caoimh (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2005 m. kovo 3 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu *Comunità montana della Valnerina* (toliau – CMV) prašo panaikinti 2001 m. kovo 13 d. Europos Bendrijų pirmosios instancijos teismo sprendimą *Comunità montana della Valnerina prieš Komisiją* (T-340/00, Rink. p. II-811, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo jis iš dalies atmetė jos ieškinį dėl 2000 m. rugpjūčio 14 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimo K (2000) 2388,

panaikinančio finansinę paramą iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (FEOGA) „orientavimo“ dalies, kuri jai buvo suteikta 1993 m. lapkričio 10 d. Komisijos sprendimu K (93) 3182 (toliau – atitinkamai „sprendimas panaikinti“ ir „sprendimas dėl paramos“) bandomajam ir parodomajam projektui miško, žemės ūkio bei maisto pramonės srityje priekalnių regionuose (toliau – projektas), panaikinimo.

I – Teisinis pagrindas

2 1988 m. birželio 24 d. Europos Bendrijų Taryba priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 2052/88 dėl struktūrinių fondų uždavinių, jų efektyvumo bei jų veiklos koordinavimo tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 185, p. 9).

3 1988 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4253/88, nustatančio Reglamento Nr. 2052/88 įgyvendinimo nuostatas, susijusias su įvairių struktūrinių fondų veiklos koordinavimu tarpusavyje, taip pat su tokių fondų pagalbos koordinavimu su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 374, p. 1), iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2082/93 (OL L 193, p. 20, toliau – Reglamentas Nr. 4253/88), 14–16 straipsniuose išdėstytos nuostatos dėl prašymų finansinei paramai iš struktūrinių fondų gauti nagrinėjimo, tinkamumo šiai finansinei paramai sąlygos ir tam tikros specialios nuostatos.

4 Reglamento Nr. 4253/88 21 straipsnyje išdėstytos nuostatos susijusios su šios finansinės paramos mokėjimu, 23 straipsnyje – su finansine kontrole ir 24 straipsnyje – su tos pačios paramos sumažinimu, sustabdymu ir panaikinimu.

5 Šiuo atžvilgiu šio reglamento 24 straipsnyje nurodyta:

„1. Jeigu paaiškėja, kad veikla arba priemonė nepateisina dalies arba visos jai skirtos finansinės paramos, Komisija partnerystės pagrindu atlieka tinkamą patikrinimą, prašydama, kad valstybė narė arba kitos šiai veiklai įgyvendinti jos paskirtos institucijos per nustatytą laiką pateiktų savo pastabas.

2. Po šio patikrinimo Komisija gali sumažinti arba sustabdyti šiai veiklai arba priemonei skirtą paramą, jeigu patikrinimo metu nustatomas pažeidimas arba esminis pakeitimas, turintis įtakos veiklos arba priemonės pobūdžiui arba jos įgyvendinimo sąlygoms, dėl kurio nebuvo prašoma Komisijos patvirtinimo.

3. Bet kuri neteisėtai gauta suma turi būti grąžinta Komisijai. Nuo nesugražintų sumų skaičiuojami delspinigiai pagal finansinio reglamento nuostatas ir pagal Komisijos priimtą tvarką, taikant VIII dalyje numatytas procedūras.“(Neoficialus vertimas)

II — Faktinės bylos aplinkybės

6 Ginčijamo sprendimo 7–30 punktuose aprašytos faktinės bylos aplinkybės gali būti apibendrintos taip.

7 1993 m. birželį CMV pateikė prašymą Komisijai dėl Bendrijos paramos projektui.

8 Pagrindinis projekto tikslas buvo dviejų miško ir žemės ūkio bei maisto pramonės verslovių sukūrimas ir bandomasis pristatymas Valnerina (Italija), kurį įgyvendina CMV, ir Drôme provençale vietovėje (Prancūzija), kurį įgyvendina susivienijimas *Route des Senteurs* (toliau – RDS), siekiant pradėti ir plėtoti įprastai žemės ūkio veiklai alternatyvią veiklą, pavyzdžiui, kaimo turizmą.

9 Pagal sprendimo dėl paramos 1 straipsnio antrąją pastraipą CMV bei RDS buvo „atsakingos“ už projektą. Pagal šio sprendimo 2 straipsnį šio projekto įgyvendinimui buvo numatytas 30 mėnesių laikotarpis – nuo 1993 m. spalio 1 d. iki 1996 m. kovo 31 dienos. Pagal šio sprendimo 3 straipsnio pirmąją pastraipą remtinos bendrosios projekto sąnaudos siekė 1 817 117 ECU, o maksimalus Europos Bendrijos finansinis įnašas galėjo būti 908 558 ECU. Pagal to paties sprendimo 5 straipsnį „(jis) skirtas“ tiek CMV, tiek RDS.

10 Sprendimo dėl paramos I priede buvo pateiktas projekto aprašymas. Šio priedo 5 punkte CMV buvo nurodyta kaip nagrinėjamos finansinės paramos „naudos gavėja“, o RDS kaip „kitas atsakingas už projektą subjektas“. To paties priedo 8 punkte buvo pateiktas projekto finansavimo planas ir numatytos atskirų šio projekto priemonių sąnaudų paskirstymas. Projekto priemonės ir jų sąnaudos buvo suskirstytos į keturias dalis; CMV ir RDS turėjo įgyvendinti po dvi iš šių keturių priemonių dalių.

11 Sprendimo dėl paramos II priede buvo numatytos finansinės paramos skyrimo sąlygos. Priedo 1 punkte buvo nustatyta, kad šios paramos gavėjai, norėdami iš esmės pakeisti I priede numatytas priemones, apie tai turėtų iš anksto informuoti Komisiją ir gauti jos pritarimą. Pagal II priedo 2 punktą šios paramos skyrimas priklausė nuo visų sprendimo dėl paramos I priede numatytų priemonių įgyvendinimo. Be to, II priedo 4 punktas numatė, kad parama bus išmokama tiesiogiai CMV kaip paramos gavėjai, kuri turi užtikrinti RDS priklausančių lėšų išmokėjimą. Pagal to paties priedo 5 punktą Komisija, siekdama patikrinti finansinius duomenis apie atskiras išlaidas, gali nurodyti patikrinti visus originalus patvirtinančius dokumentus ar jų patvirtintas kopijas, taip pat atlikti tokį patikrinimą vietoje ar pareikalauti persiųsti jai atitinkamus dokumentus. Pagal sprendimo dėl paramos II priedo 6 straipsnį paramos gavėjas penkeris metus po paskutinės Komisijos išmokos privalo saugoti visus išlaidas patvirtinančių dokumentų originalus ir pateikti juos Komisijai. Pagal šio priedo 7 punktą Komisija bet kuriuo metu gali pareikalauti iš šios paramos gavėjo pateikti darbų atlikimo ataskaitas ir (arba) pasiektus techninius rezultatus ir pagal minėto priedo 8 punktą šis gavėjas privalo Komisijai pateikti įgyvendinant projektą pasiektus rezultatus, ir dėl to nebus mokamos papildomos išmokos. Galiausiai šio II priedo 10 punkte buvo iš esmės numatyta, kad Komisija gali nutraukti, sumažinti ar panaikinti nagrinėjamą paramą ir pareikalauti grąžinti išmokėtas sumas, jeigu būtų nesilaikoma vienos iš šiame priede nurodytų sąlygų arba būtų taikomos I priede nenurodytos priemonės; tokios sankcijos taikymo atveju šios paramos gavėjas turi teisę per Komisijos nustatytą laikotarpį iš anksto pateikti savo nuomonę.

12 1993 ir 1995 m. Komisija išmokėjo CMV dvi avansines išmokas, kurios atitinkamai sudarė apie 40 % ir 30 % Bendrijos įnašo į projektą. CMV savo ruožtu išmokėjo RDS sumas, už jos atliktas projektą įgyvendinančias priemones.

13 Atitinkamai 1994 m. gruodį ir 1997 m. birželį CMV pateikė Komisijai pirmą ataskaitą apie projekto vykdymą ir išlaidas kiekvienai numatytai priemonei bei galutinę ataskaitą apie projekto vykdymą. Šiose ataskaitose CMV, be kita ko, patvirtino, pirma, kad ji turi išlaidas patvirtinančius mokėjimo kvitus ir, antra, kad jau įgyvendintos priemonės atitiko sprendimo dėl paramos I priede nurodytas priemones.

14 1997 m. rugpjūčio 12 d. Komisija pranešė CMV, kad ji pradėjo bendrąjį techninį ir buhalterinį visų pagal 1988 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4256/88, nustatančio nuostatas dėl Reglamento (EEB) Nr. 2052/88 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (FEOGA) "orientavimo" dalies įgyvendinimo (OL L 374, p. 25), iš dalies pakeisto 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2085/93 (OL L 193, p. 44), 8 straipsnį finansuotų projektų, įskaitant ir šiuo atveju nagrinėjamąjį, patikrinimą. Ji pareikalavo, kad CMV pagal sprendimo dėl paramos II priedo 5 punktą pateiktų visų kvitų, susijusių su kompensuotinomis išlaidomis vykdant projektą, sąrašą ir patvirtintą kiekvieno tokio kvito kopiją.

15 Grąžinusi tam tikrus CMV dokumentus, 1998 m. kovo 6 d. raštu Komisija ją informavo apie savo ketinimą vietoje patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas, 1998 m. kovo 23 d. šis patikrinimas atliktas CMV, o 1998 m. gegužės 4–6 dienomis — RDS.

16 1999 m. kovo 22 d. raštu Komisija pranešė CMV, kad pagal iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnį ji patikrino projektui išmokėtus finansinius įnašus ir, kadangi atliekant šį patikrinimą buvo nustatyti galimų pažeidimų požymiai, nusprendė pradėti šioje nuostatoje ir sprendimo dėl paramos II priedo 10 punkte numatytą procedūrą. Šiame rašte, kurio kopija taip pat buvo nusiųsta RDS, Komisija detaliai nurodė šiuos požymius ir patikslino, kiek už atitinkamas priemones buvo atsakinga CMV ir RDS.

17 Italijos Respublikai ir CMV adresuotu sprendimu dėl panaikinimo, kuris CMV buvo įteiktas 2000 m. rugpjūčio 21 d., Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalimi, panaikino projektui skirtą finansinę paramą ir pareikalavo, kad CMV grąžintų visą jau išmokėtą sumą.

18 Sprendimo dėl panaikinimo devintoje konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė grupę pažeidimų Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalies prasme. Šie pažeidimai buvo susiję su RDS ir CMV vykdomomis priemonėmis.

19 2000 m. rugsėjo 14 d. ir spalio 2 d. laiškais CMV pareikalavo RDS grąžinti sumas, kurias ji buvo jai išmokėjusi projektui įgyvendinti. 2000 m. spalio 20 d. RDS į šį reikalavimą iš esmės atsakė, kad ji ginčijamą sprendimą laiko nepagrįstu.

III — Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

20 Ši byla buvo pradėta 2001 m. vasario 19 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje užregistruotu CMV ieškiniu dėl panaikinimo.

21 Grįsdama savo ieškinį ji rėmėsi keturiais pagrindais. Pirmasis pagrindas susijęs su nediskriminavimo ir proporcingumo principų pažeidimu, Komisijai savo reikalavimo neapribojus ta išmokėtos finansinės paramos sumų dalimi, kuri atitinka projekto dalį, kurią pagal sprendimą dėl paramos turėjo įgyvendinti CMV. Kaip antrasis pagrindas nurodomos Komisijos padarytos klaidos nustatant įvairius pažeidimus, padarytus įgyvendinant projekto dalį, už kurią atsakinga pati CMV, bei motyvavimo pareigos ir teisės į gynybą pažeidimai. Trečiasis pagrindas grindžiamas proporcingumo principo pažeidimu ir Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalies pažeidimu, nes Komisija pareikalavo grąžinti visą šią CMV vykdomų priemonių įgyvendinimui skirtą paramą. Galiausiai ketvirtasis pagrindas susijęs su piktnaudžiavimu įgaliojimais. CMV prašė Pirmosios instancijos teismo panaikinti sprendimą dėl panaikinimo ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

22 Italijos Respublika įstojo į bylą proceso Pirmosios instancijos teisme metu CMV pusėje.

23 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad per procesą Pirmosios instancijos teisme RDS pradėjo likvidavimo procesą.

24 Ginčijamame sprendime Pirmosios instancijos teismas panaikino sprendimą dėl panaikinimo, nes Komisija savo reikalavimo grąžinti finansinės paramos sumas neapribojo sumomis, atitinkančiomis projekto dalį, kurią pagal sprendimą dėl paramos turėjo įgyvendinti pati CMV.

25 Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad iš esmės Komisija gali paskirti pagrindinį atsakingą asmenį, kuris esant pažeidimui būtų atsakingas už visų išmokėtų sumų sugrąžinimą. Vis dėlto, Pirmosios instancijos teismo manymu, turi būti atsižvelgta į tai, kad galimas įpareigojimas sugrąžinti finansinę paramą gali sukelti sunkių pasekmių suinteresuotosioms šalims. Todėl teisinio saugumo principas reikalauja, kad sutarties vykdymui taikytina teisė būtų pakankamai aiški ir tiksli tam, kad suinteresuotosios šalys galėtų aiškiai suprasti savo teises ir pareigas bei imtis atitinkamų priemonių, šiuo atveju sudarydamos susitarimus pagal privatinę teisę iki minėtos paramos suteikimo, kad užtikrintų savo finansinius interesus viena kitos atžvilgiu. Tačiau šioje byloje sprendimas dėl paramos nebuvo suformuluotas taip aiškiai, kad CMV privalėtų tikėtis vienasmenės atsakomybės už išmokėtų avansinių išmokų sugrąžinimą. Todėl visos sumos sugrąžinimo reikalavimas iš CMV pažeidžia proporcingumo principą.

26 Likusią ieškinio dalį Pirmosios instancijos teismas atmetė ir nurodė šalims padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Jo nuomone, Komisija pagrįstai ginčijo CMV pateiktus išlaidų įrodymus ir turi teisę pareikalauti grąžinti CMV skirtą avansinių išmokų dalį.

IV — Procesas Teisingumo Teisme

27 2003 m. gegužės 28 d. CMV Teisingumo Teismui padavė apeliacinį skundą.

28 2003 m. rugpjūčio 22 d. Komisija atsiliepime į apeliacinį skundą pateikė priešpriešinį apeliacinį skundą.

29 Italijos Respublika nepateikė pastabų per apeliacinį procesą.

V — Pagrindiniame ir priešpriešiniame apeliaciniame skunde reiškiami reikalavimai

30 CMV Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti tą ginčijamo sprendimo dalį, kuria jis patvirtina sprendimą dėl panaikinimo, ir galutinai išspręsti teisinį ginčą taip, kad skundžiamas sprendimas būtų panaikintas visas, ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

31 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti CMV apeliacinį skundą,

— priešpriešiniu apeliaciniu skundu panaikinti tą ginčijamo sprendimo dalį, kuri panaikina sprendimą dėl panaikinimo „tiek, kiek Komisija neapribojo savo reikalavimo sugrąžinti paramą sumomis, atitinkančiomis tą projekto dalį, kurią pagal sprendimą dėl paramos turėjo įgyvendinti pati (CMV)“, ir

— priteisti iš CMV bylinėjimosi išlaidas.

VI — Dėl apeliacinio skundo

32 Prieš nagrinėjant pagrindinį apeliacinį skundą reikia išnagrinėti priešpriešinį apeliacinį skundą.

A — Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo

33 Grįsdama savo priešpriešinį apeliacinį skundą, Komisija nurodo keturis pagrindus.

1. Dėl pirmojo priešpriešinio apeliacinio skundo pagrindo

a) Šalių argumentai

34 Komisijos manymu, Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė proporcingumo principą tomis aplinkybėmis, kai Komisija, teisingai aiškindama sprendimą dėl

pagalbos, neturėjo jokios diskrecijos. Komisija mano, kad pagal šį sprendimą nagrinėjamos paramos „naudos gavėjas" buvo CMV, o RDS buvo tik kita už projekto vykdymą atsakinga institucija. Minėtas sprendimas tam tikromis aplinkybėmis įpareigotų Komisiją susigrąžinti visą šią paramą tik iš CMV. Todėl mėginimas susigrąžinti iš RDS būtų neteisėtas. Sprendimo dėl paramos analizė, kuria rėmėsi Pirmosios instancijos teismas, buvo klaidinga, nes nors pastarasis ir nagrinėjo šio sprendimo tam tikras nuostatas, jis nagrinėjo kiekvieną iš jų atskirai, tačiau šios nuostatos turėjo būti išnagrinėtos ir kartu.

35 CMV mano, kad sprendimo dėl paramos II priedo nuostatų, nagrinėjamų atskirai ar kartu, turinys negali būti laikomas bendru ir pakankamai aiškiu suinteresuotųjų šalių pareigų ir atitinkamų įsipareigojimų pagrindu. Be to, visiškai nepagrįsta teigti, kad Komisija pagal sprendimą dėl paramos turėtų imtis priemonių tik prieš CMV.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

36 Kaip ginčijamo sprendimo 52 punkte teisingai nurodė Pirmosios instancijos teismas, tuomet, kai yra skiriama parama projektui, kurį turi įgyvendinti keli dalyviai, taikytini teisės aktai nekonkretina, iš kurio šių dalyvių Komisija gali reikalauti grąžinti šią paramą, vienam ar keliem iš jų, įgyvendinant projektą, padarius pažeidimų.

37 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas ginčijamo sprendimo 54–64 punktuose išnagrinėjo, ar atsižvelgiant į tai, kad galimas įpareigojimas sugrąžinti finansinę paramą gali sukelti sunkių pasekmių atitinkamiems dalyviams, sprendimo dėl paramos ir jo priedų tekstas buvo pakankamai aiškus ir tikslus, kad CMV, kaip protingas ir apdairus subjektas, būtinai turėtų žinoti, kad RDS ar jai pačiai padarius pažeidimų įgyvendinant projektą, tik ji turėtų prisiimti finansinę atsakomybę Komisijai už visą sumokėtą paramą.

38 Kadangi Pirmosios instancijos teismas, vertindamas iš sprendimo dėl paramos išplaukiančias kiekvieno dalyvio teises ir pareigas, nuodugniai išnagrinėjo, ar šiuo pagrindu Komisija galėjo reikalauti, kad tik CMV grąžintų nagrinėjamą finansinę paramą, kuri buvo išmokėta jos ir RDS vykdomoms priemonėms, Komisijos argumentai, kuriais siekiama įrodyti, kad Pirmosios instancijos teismas į vieną ar kitą sprendimo dėl paramos nuostatą atsižvelgė nepakankamai ar atskirai, yra nepriimtini.

39 Iš tiesų, kaip generalinė advokatė nurodė savo išvados 48 ir 49 punktuose, Pirmosios instancijos teismas ginčijamo sprendimo 58–64 punktuose aiškiai nurodo, kad visas sprendimas dėl paramos nėra pakankamai aiškus ir tikslus, jog tik CMV būtų finansiškai atsakinga Bendrijai, nustačius pažeidimų įgyvendinant projektą. Iš šių ginčijamo sprendimo punktų matyti, pirma, kad Pirmosios instancijos teismas pakankamai teisės požiūriu išnagrinėjo visus Komisijos argumentus dėl sprendimo dėl paramos aiškinimo ir, antra, priešingai nei tvirtina Komisija, kad jis, bendrai nagrinėdamas šį sprendimą, įskaitant ir jo priedus, išnagrinėjo atitinkamas sprendimo dėl paramos II priedo nuostatas.

40 Remiantis tuo, kas pasakyta, reikia atmesti pirmąjį priešpriešinio apeliacinio skundo pagrindą.

2. Dėl antrojo priešpriešinio apeliacinio skundo pagrindo

a) Šalių argumentai

41 Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas, nustatydamas tariamą proporcingumo principo pažeidimą, iš tiesų kaltina tariamu teisinio saugumo principo pažeidimu, padarytu priimant sprendimą dėl paramos. Todėl jis peržengė objektyvias jo nagrinėjamo ginčo ribas.

42 CMV tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas visiškai neketino kritikuoti sprendimo dėl paramos.

b) Teisingumo Teismas vertinimas

43 Primintina, kad kadangi Bendrijos teismas negali viršyti įgaliojimų ir nagrinėti bylos *ultra petita* (žr. 1962 m. gruodžio 14 d. Sprendimą *Meroni prieš Haute-Autorité*, 46/59 ir 47/59, Rink. p. 783, 801, ir 1972 m. birželio 28 d. Sprendimo *Jamet prieš Komisiją*, 37/71, Rink. p. 483, 12 punktą), jo sprendimas dėl panaikinimo negali viršyti ieškovo reikalavimų ribas (1999 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Komisija prieš AssiDomän Kraft Products ir kt.*, C-310/97 P, Rink. p. I-5363, 52 punktas).

44 Be to, iš ginčijamo sprendimo 55–65 punktų matyti, kad Pirmosios instancijos teismas apsiriboja patikrinimu, ar sprendimas dėl paramos buvo pakankamai aiškus ir tikslus, kad CMV būtinai būtų žinojusi, jog RDS ar jai pačiai padarius pažeidimų įgyvendinant projektą, tik ji turėtų prisiimti finansinę atsakomybę Bendrijai už visą sumokėtą finansinę paramą.

45 Be to, ginčijamo sprendimo 65 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodo, kad sprendimas dėl panaikinimo, reikalaujant tik CMV atlyginti visą šią paramą, neišsiaiškinus, kas iš tiesų ir materialiai atsakingas už įgyvendinant projektą padarytus pažeidimus, yra neproporcinga priemonė, atsižvelgiant į sunkumus, su kuriais CMV susiduria dėl reikalavimo grąžinti visą jai išmokėtą paramą.

46 Iš to išplaukia, kad Pirmosios instancijos teismas nenagrinėjo sprendimo dėl paramos teisėtumo, tačiau šį sprendimą nagrinėjo siekdamas nustatyti, ar Komisija turėjo teisę reikalauti, kad tik CMV atlygintų visą nagrinėjamą paramą. Taip elgdamasis Pirmosios instancijos teismas, priešingai nei tvirtina Komisija, neviršijo objektyvių jo nagrinėjamo ginčo ribų.

47 Remiantis tuo, kas išdėstyta, reikia atmesti priešpriešinio apeliacinio skundo antrąjį pagrindą.

48 Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus argumentus, reikia atmesti Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą.

B — *Dėl pagrindinio apeliacinio skundo*

49 Grįsdama savo apeliacinį skundą, CMV remiasi penkiais pagrindais. Remiantis apeliaciniu skundu, pirmasis pagrindas susijęs su sprendimo dėl vieno Pirmosios instancijos teismui pateikto ieškinio pagrindo neišnagrinėjimu. Antrasis pagrindas grindžiamas proporcingumo principo pažeidimu ir klaidingu taikymu bei ginčija-

mam sprendimui būdingu nelogiškumu. Trečiasis pagrindas remiasi Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio bei sprendimo dėl paramos pažeidimu ir klaidingu taikymu bei motyvavimo nebuvimu bei šiam sprendimui būdingu nelogiškumu. Ketvirtasis pagrindas susijęs su procedūriniais Komisijos atliktų patikrinimų trūkumais ir su tuo susijusiu teisės į gynybą pažeidimu. Galiausiai penktasis pagrindas grindžiamas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalies klaidingu taikymu bei proporcingumo principo pažeidimu.

50 Nagrinėjant pagrindinį apeliacinį skundą pirmiausia reikia išnagrinėti trečiąjį CMV nurodomą apeliacinio skundo pagrindą. Antra, Teisingumo Teismo manymu, pirmasis ir antrasis apeliacinio skundo pagrindai turi būti nagrinėjami kartu. Vėliau atskirai bus nagrinėjami ketvirtasis ir penktasis apeliacinio skundo pagrindai.

1. Dėl pagrindinio apeliacinio skundo trečiojo pagrindo

51 Trečiuoju pagrindu CMV tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas sprendime dėl panaikinimo CMV pareikštus Komisijos kaltinimus, rėmėsi klaidingu ir pernelyg plačiu Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalies aiškinimu, nesilaikydamas „sankcijos laipsniškumo“ kriterijaus. Kiekviename iš kaltinimų CMV nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai motyvuoja ginčijamą sprendimą.

52 Komisija tvirtina, kad šį pagrindą grindžiantys CMV argumentai remiasi faktinių aplinkybių vertinimu, todėl yra nepriimtini. Komisija mano, kad tiek, kiek CMV nurodo taikomos sankcijos ir kaltinamų pažeidimų sunkumo disproporciją, šis kaltinimas patenka į pagrindinio apeliacinio skundo penktąjį pagrindą.

53 Nagrinėjant CMV argumentus dėl konkrečių sprendime dėl nutraukimo Komisijos pateiktų kaltinimų, reikia pastebėti, kad Teisingumo Teismas, atsakydamas dėl priemonių laipsniškumo principu grindžiamo argumento, jau yra nusprendęs, kad Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalis leidžia Komisijai reikalauti visiškai panaikinti Bendrijos finansinę paramą ir galimybė Komisijai sumažinti šią paramą tik suma, proporcinga nustatytiems pažeidimams, skatintų paramos prašytojų piktnaudžiavimą, nes jie rizikuotų tik nepanaudotomis sumomis (šia prasme žr. 2002 m. sausio 24 d. Sprendimo *Conserve Italia prieš Komisiją*, C-500/99 P, Rink. p. I 867, 74, 88 ir 89 punktus).

a) Dėl argumentų, susijusių su bendrovės *Romana Video* filmo gamyba

54 Ginčijamo sprendimo devintos konstatuojamosios dalies šešta įtrauka numato:

„(CMV) įgyvendindama projektą paskyrė ir, kaip pažymėjo, sumokėjo bendrovei *Romana Video* 98 255 00 ITL (50 672 ECU) už videofilmo gamybą. Vykstant patikrinimui (1998 m. kovo 25 d. ir 26 d.) dar buvo neišmokėta 49 000 000 ITL. (CMV) pareiškė, kad ši suma buvo neišmokėta, nes tai buvo lėšos už teisių į videofilmą pardavimą, mokėtinos jį kuriančiai įmonei. (CMV) pareiškė apie išlaidas, kurios viršijo faktines 49 000 000 ITL išlaidas."

55 Ginčijamo sprendimo 77 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad suteikta finansinė parama buvo skirta finansuoti tam tikrą įgyvendinant projektą šių šalių faktiškai patirtų sąnaudų dalį.

56 Kitame punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad akivaizdu tai, jog CMV sudarė sutartį su bendrove *Romana Video*, pagal kurią šią bendrovę įpareigojo pagaminti filmą apie Valnerina už projektui paskirtą sumą, tai yra apie 98 milijonus ITL, tačiau ji minėtai bendrovei sumokėjo tik 49 milijonus ITL, nes pagal tą pačią sutartį ji pardavė tai pačiai bendrovei šio gaminio platinimo teises už 49 milijonus ITL.

57 Pirmosios instancijos teismas ginčijamo sprendimo 79 punkte konstatavo, kad CMV, įgyvendindama šią konkrečią projekte numatytą priemonę, iš tikrųjų patyrė apie pusę projektui skirtų išlaidų. Pagal minėtą sprendimą Komisija, remdamasi sutarčių vienalaikiškumu ir CMV bei bendrovės *Romana Video* įgyvendinant projektą atliktu įskaitymu, galėjo pagrįstai manyti, kad CMV iš veiklos, kuriai gavo paramą, negavo pelno, bet šiai projekto priemonei įgyvendinti iš tiesų išleido tik įskaitymui panaudotą sumą.

58 Ginčijamo sprendimo 80 ir 81 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad išlaidų, kurių CMV nepatyrė, priskyrimas prie projekto įgyvendinimo išlaidų, galėtų būti laikomas pažeidimu Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme.

59 Tačiau CMV mano, kad ji turėjo teisę sumažinti visas nagrinėjamas sąnaudas ir vėliau parduoti teises į nagrinėjamą filmą.

60 Komisija tam prieštarauja pareikšdama, kad bet kuris Bendrijos subsidijos gavėjas privalo įrodyti kompensuotinas sąnaudas. Šio filmo gamybos atveju CMV šios pareigos nevykdė.

61 Vis dėlto reikia pastebėti, kaip nurodė ir Pirmosios instancijos teismas ginčijamo sprendimo 79 punkte, CMV teisingai mano, kad nei Reglamentas Nr. 4253/88, nei sprendimas dėl paramos aiškiai nedraudžia finansinės paramos naudos gavėjui gauti pelno iš veiklos, kuriai buvo skirta ši parama, rezultatų.

62 Tačiau, kaip pastebėjo generalinė advokatė savo išvados 70 punkte, pelno gavimu, nemažinančiu patirtų sąnaudų, gali būti pripažintas tik tikras ekonominis panaudojimas rinkos sąlygomis, o ne vien tik apsimestinis sandoris, kurio vienintelis tikslas tėra padidinti kainas.

63 Reikia pripažinti, kad tai, ar nagrinėjamo filmo prekybos teisių pardavimas bendrovei *Romana Video* buvo realus pardavimas, ar apsimestinis sandoris, yra faktų vertinimas. Be to, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad tik Pirmosios instancijos teismas turi jurisdikciją, viena vertus, nustatyti faktines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai materialūs jų nustatymo netikslumai susiję su jam pateikta bylos medžiaga ir, kita vertus, įvertinti šiuos faktus. Taigi faktų įvertinimas, išskyrus jam pateiktų įrodymų iškraipymo atvejus, yra teisės klausimas, kurio kontrolę vykdo Teisingumo Teismas (pirmiausia žr. 1999 m. vasario 11 d. Sprendimo *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją*, C-390/95 P, Rink. p. I-769, 29 punktą ir 2000 m. birželio 15 d. Sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją*, C-237/98 P, Rink. p. I-4549, 35 punktą).

64 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad CMV nesiskundė dėl faktų iškraipymo. Todėl šis klausimas negali būti perduotas Teisingumo Teismo kontrolei šiame apeliaciniame procese.

65 Tačiau, kaip generalinė advokatė nurodė savo išvados 72 punkte, Teisingumo Teismas gali patikrinti, ar Pirmosios instancijos teismas nepažeidė pareigos motyvuoti. Atrodo, kad CMV argumentais siekia įrodyti, jog Pirmosios instancijos teismo pagrindimas prieštaringas, kai Pirmosios instancijos teismas pripažįsta galimybę gauti pelno iš veiklos, kuriai suteikta ši parama, rezultatų, tačiau, nepaisant to, leidžia Komisijai teisių į filmą pardavimą laikyti sąnaudų sumažinimu.

66 Šiuo klausimu pažymėtina, kad ginčijamo sprendimo 79 punkte Pirmosios instancijos teismas aiškina, jog Komisija, remdamasi sutarčių vienalaikiškumu ir CMV bei bendrovės *Romana Video* įgyvendinant projektą atliktu įskaitymu, galėjo pagrįstai manyti, jog CMV už šios bendrovės filmo gamybą realiai patyrė apie pusę projektui paskirtų išlaidų.

67 Toks aiškus ir nedviprasmiškas Pirmosios instancijos teismo pripažinimas yra pakankamai motyvuotas. Priešingai nei tvirtina CMV, iš teisėto komercinio sandorio galimybės buvimo neišplaukia, kad CVM sudarytas sandoris iš tiesų yra toks sandoris.

68 CMV taip pat tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas padarė klaidą ginčijamo sprendimo 81 punkte manydamas, jog tikrovės neatitinkančių sąnaudų įskaitymas turi būti laikomas dideliu nagrinėjamos finansinės paramos skyrimo sąlygų bei lojalumo pareigos, tenkančios tokios paramos naudos gavėjui, pažeidimu ir todėl gali būti laikomas pažeidimu Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme. Šiuo atžvilgiu CMV pabrėžia, kad ginčijamo sprendimo 76 punkte cituotos sprendimo dėl paramos 3 straipsnio antrosios pastraipos nuostatos numato, kad „kai realiai patirtos sąnaudos mažesnės nei teisėtos išlaidos, lyginant su numatytomis, pagalba

proporcingai sumažinama sumokant likutį". Pagal CMV, net jeigu filmo sąnaudos būtų mažesnės nei iš pradžių numatyta suma, Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnis nebūtų taikomas, nes visą šią situaciją reglamentuoja minėtos sprendimo dėl paramos nuostatos.

69 Šiuo atžvilgiu, priešingai nei tvirtina CMV, konstatuotina, kad vien tai, jog sprendimo dėl paramos 3 straipsnio antroji pastraipa numato situacijas, kai realiai patirtos išlaidos yra mažesnės nei numatytos, nereiškia, kad apsimestinis sandoris, kurio tikslas yra padidinti projekto sąnaudas, nėra pažeidimas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme. Iš tiesų pagal pagrindinį Bendrijos pagalbos principą, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 77 punkte, Bendrija gali teikti paramą tik faktiškai patirtoms sąnaudoms (šia prasme sąskaitų patikrinimo srityje žr. 1993 m. spalio 6 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-55/91, Rink. p. I-4813, 67 punktą; 1999 m. spalio 28 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-253/97, Rink. p. I-7529, 6 punktą; 2004 m. spalio 7 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-153/01, Rink. p. I-9009, 66 punktą ir 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Airija prieš Komisiją*, C-199/03, Rink. p. I-8027, 26 punktą). Sąnaudų, kurios faktiškai įgyvendinant projektą nebuvo patirtos, priskyrimas prie projekto kelia didelę grėsmę šiam principui ir todėl negali būti laikomas pažeidimu Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme. Sprendimo dėl paramos 3 straipsnio antroji pastraipa numato mechanizmą, leidžiantį nustatyti teisėtų išlaidų sumą, kai jos būna mažesnės nei numatytos, tačiau ji nenumato situacijos, kurioje įskaitomos faktiškai nepatirtos sąnaudos.

70 Todėl CMV argumentai dėl bendrovės *Romana Video* filmo gamybos atmestini.

b) Dėl argumentų, susijusių su personalo sąnaudomis

71 Sprendimo dėl panaikinimo devintos konstatuojamosios dalies septinta įtrauka nustato:

„(CMV) projekte nurodė 202 540 668 ITL (104 455 ECU) išlaidas penkių asmenų atliktiems projekto dalies „turistų informacija“ darbams apmokėti. Šių išlaidų atveju (CMV) nepateikė jokių išlaidas patvirtinančių dokumentų (darbo sutarčių, detalių atliktų darbų aprašymų).“

72 Sprendimo dėl panaikinimo devintos konstatuojamosios dalies devintoje įtraukoje nustatyta:

„(CMV) apskaitė 152 340 512 ITL (78 566 ECU) personalo sąnaudoms už veiklą, nesusijusią su turistine informacija. (Ji) nepateikė jokių dokumentų, kurie patvirtintų, kad šios paslaugos faktiškai buvo suteiktos ir yra tiesiogiai susijusios su projektu.“

73 Šiuo atžvilgiu ginčijamo sprendimo 89 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad sprendimo dėl paramos II priedo 3 punktas nurodo, jog „personalo sąnaudos <...> turi būti tiesiogiai susijusios su priemonės įgyvendinimu ir (turi) būti adekvačios šiam įgyvendinimui“. Šio sprendimo 95 punkte Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad Komisija nepadarė klaidingos išvados, jog CMV jai nepateikė jokių įrodymų, kurie galėtų patvirtinti, kad įgyvendinant projektą patirtos personalo sąnaudos buvo tiesiogiai su juo susijusios ir adekvačios.

74 CMV mano, kad lentelėse nurodydama atitinkamų asmenų pavardes, šių asmenų projekto vykdymui paskirtą laiką, jų atlyginimus bei sąnaudas, kurios turėjo atsirasti vykdant projektą, pateikė pakankamus įrodymus. Jos nuomone, šios sąnaudos taip pat pateisinamos vien dėl to, kad projektas buvo įgyvendintas.

75 Šiuo klausimu Komisija remiasi ginčijamo sprendimo 94 punktu, kuriame numatyta, kad CMV, be tinkamo materialaus Komisijos sprendimu dėl paramos patvirtinto projekto vykdymo, turi įrodyti, kad bet kokia Bendrijos parama buvo panaudota teikti veiksmingas ir šio projekto įgyvendinimui būtinas paslaugas.

76 Pirmiausia, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 69 punkte, Bendrija gali teikti paramą tik faktiškai patirtoms sąnaudoms. Kad Komisija galėtų vykdyti kontrolę, Bendrijos finansinės paramos gavėjai turi įrodyti patirtas projektų, kuriems buvo skirta tokia parama, sąnaudas. Kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, minėtos paramos prašytojai ir gavėjai patikimą informaciją turi teikti tam, kad tinkamai galėtų veikti kontrolės ir tikrinimo sistema, skirta patikrinti, ar vykdomos šios paramos skyrimo sąlygos (žr. 2004 m. lapkričio 25 d. Nutarties *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją*, C-18/03 P, nepaskelbtos Rinkinyje, 135 punktą).

77 Antra, CMV argumentas, kad nagrinėjamos sąnaudos pateisinamos vien dėl to, kad projektas buvo įgyvendintas, nėra priimtinas. Iš tiesų Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnyje numatytos finansinės paramos nutraukimo ir pažeidimų priemonės nėra taikomas tik trūkumams, kliudantiems įgyvendinti nagrinėjamą projektą ar susijusiems su esminiu pakeitimu, turinčiu įtakos paties šio projekto pobūdžiui ir egzistavimui (šia prasme žr. minėtos

nutarties *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją* 129–134 punktus). Todėl ginčijamo sprendimo 94 punkte Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad negalima teigti, jog šioje nuostatoje numatytos sankcijos galėtų būti taikomos vieninteliu atveju, kai subsidijuojami veiksmai visiškai ar iš dalies nebuvo įgyvendinti.

78 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, jog įrodymo, kad projektas buvo įgyvendintas, nepakanka siekiant pateisinti specifinę paramą. Priešingai, paramos gavėjas privalo įrodyti, kad jis patyrė personalo sąnaudas pagal konkrečios paramos skyrimui taikomas sąlygas.

79 Ar pateikti personalo sąnaudų įrodymai atitinka šiuos reikalavimus, yra fakto klausimas, kurio dėl šio sprendimo 63 punkte nurodytų pagrindų Teisingumo Teismas negali patikrinti apeliaciniame procese.

80 Dėl motyvavimo pareigos pakanka konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo 91–93 punktuose Pirmosios instancijos teismas nurodė, jog CMV pateiktų įrodymų nepakanka nustatyti, kad personalo sąnaudos atitinka projektą ir neleidžia įvertinti tinkamo jų pobūdžio. Toks tvirtinimas pakankamai pagrindžia Pirmosios instancijos teismo sprendimą, kad personalo sąnaudos nėra pakankamai pagrįstos.

81 Todėl reikia atmesti CMV argumentus dėl personalo sąnaudų.

c) Dėl bendrųjų sąnaudų

82 Sprendimo dėl panaikinimo devintos konstatuojamosios dalies dešimta įtrauka nustato:

„(CMV) bendrosioms sąnaudoms projekte priskyrė 31 500 000 ITL (26 302 ECU) (dviejų biurų nuoma, šildymas, elektra, vanduo, valymo paslaugos). Ši suma nepagrindžiama jokiu dokumentu.“

83 Ginčijamo sprendimo 105 punkte šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas patikslino, kad Komisijos nustatyti pažeidimai bendrųjų sąnaudų klausimu buvo susiję tik su patalpų, kurias CMV naudojo dar iki nagrinėjamos paramos skyrimo, naudojimu projekto tikslams. Šio sprendimo 106 punkte Pirmosios instancijos teismas, priminęs, kad suteikta finansinė parama buvo skirta finansuoti tam tikrą nagrinėjamų šalių faktiškai patirtų sąnaudų įgyvendinant projektą dalį, pripažino, jog, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui, Komisija gali pagrįstai manyti, kad šioje byloje CMV apskaitytos sąnaudos iš tiesų nebuvo susijusios su projekto įgyvendinimu, o buvo išlaidos, kurias naudos gavėjas bet kuriuo atveju būtų patyręs dėl savo įprastinės veiklos ir neįgyvendindamas projekto. Todėl minėto sprendimo 107 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisija nepadarė klaidos nuspręsdama, jog šių sąnaudų apskaitymas yra pažeidimas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme.

84 Šiuo klausimu CMV tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas šiuo atveju Komisijos prezumpciją laiko pakankama, tačiau jis privalėjo pareikalauti įrodymo, kad

sąnaudos iš tikrųjų nebuvo patirtos. Pagal CMV ginčijamo sprendimo 106 ir 107 punktai parodo, kad pažeidimai Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme yra paprasčiausi Komisijos įtarinėjimai.

85 Reikia konstatuoti, kad CMV nepagrindė to, jog apskaitytos sąnaudos atitiko projekto įgyvendinimą ir buvo adekvačios, nors ji turėjo tai padaryti dėl šio sprendimo 76 punkte nurodytų priežasčių.

86 Pareiga laikytis sprendime dėl paramos nurodytų finansinių sąlygų, kaip ir atitinkamo projekto materialaus vykdymo pareiga, yra vienas iš pagrindinių naudos gavėjo įsipareigojimų, nuo kurio priklauso Bendrijos finansinės paramos skyrimas (šiuo klausimu žr. minėtos nutarties *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją* 135 punktą).

87 Iš to darytina išvada, kad Pirmosios instancijos teismas, konstatuodamas, jog Komisija galėjo nuspręsti, kad nagrinėjamos bendrosios išlaidos faktiškai nebuvo susijusios su projekto įgyvendinimu – faktų įvertinimas, kuris neturi būti Teisingumo Teismo patikrintas per šį apeliacinį procesą, – teisingai nusprendė, jog šių sąnaudų apskaitymas yra pažeidimas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme.

88 Todėl reikia atmesti CMV argumentus dėl bendrųjų sąnaudų.

d) Dėl argumentų, susijusių su konsultacijų sąnaudomis

89 Sprendimo dėl nutraukimo devintos konstatuojamosios dalies aštuntoje įtraukoje Komisija konstatavo:

„(CMV) projekte nurodė 85 000 000 ITL (43 837 ECU) sąnaudoms už „Mauro Brozzi e Associati SAS“ (konsultacijų tarnyba) suteiktas konsultacijas padengti. Nebuvo pateikti jokie šių išlaidų dokumentai, galintys patvirtinti, kad paslaugos iš tikrųjų buvo suteiktos ir kokio pobūdžio jos konkrečiai buvo.“

90 Ginčijamo sprendimo 117 punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad CMV neįrodė, jog Komisija, nuspręsdama, jog konsultacijų sąnaudos nebuvo pagrįstos dokumentais, leidžiančiais nustatyti teiktų paslaugų realumą ir tikslų pobūdį, padarė klaidą. Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad Komisija teisingai šiuo klausimu pripažino, jog egzistuoja pažeidimas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme.

91 CMV nurodo, kad skundžiamas sprendimas šiuo klausimu buvo nemotyvuotas. Jos manymu, iš pasirašytos sutarties tarp CMV ir konsultacijų tarnybos „Mauro Brozzi e Associati SAS“ matyti, kad keturi penktadaliai numatytų paslaugų tikrai buvo suteikti.

92 Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad CMV Teisingumo Teismui nepateikė jokio pareigos motyvuoti pažeidimo įrodymo. Iš tiesų, prisidengdama argumentu grindžiamu tariamu šios pareigos pažeidimu, ji iš esmės prašo iš naujo įvertinti

faktus, nors Teisingumo Teismas dėl šio sprendimo 63 punkte išdėstytų priežasčių neturi tokios jurisdikcijos apeliaciniame procese.

93 Todėl reikia atmesti CMV argumentus dėl konsultacijų sąnaudų.

e) Dėl argumentų, susijusių su drėkinimo sistema

94 Sprendimo dėl panaikinimo devintos konstatuojamosios dalies vienuoliktoje įtraukoje Komisija konstatavo:

„Priemonės „kviečių spelta ir triufelių auginimas“ įgyvendinimui (sprendime dėl paramos) buvo numatytos 41 258 ECU investicijos triufeliams auginti naudojamos drėkinimo sistemos gerinimui. Šios investicijos nebuvo įgyvendintos ir Komisijai šiuo klausimu nebuvo pateikti jokie paaiškinimai.“

95 Ginčijamo sprendimo 126–129 punktuose Pirmosios instancijos teismas šiuo klausimu konstatavo, kad CMV nepateikė dokumentų, pateisinančių tokias investicijas atitinkančias išlaidas, prieš nuspręsdamas, kad Komisija nepadarė klaidos, manydama, jog CMV neįrodė, kad minėtos investicijos buvo veiksmingai įgyvendintos.

96 CMV tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į jos studiją, pateiktą grindžiant savo ieškinį. Taip pat Pirmosios instancijos teismas negalėjo jos kaltinti dėl to, kad praėjus daugeliui metų po skubaus drėkinimo, kurį itin sausų vasarų metu atliko tretieji asmenys, ji nebegalėjo pagrįsti tam skirtų sąnaudų.

97 Iš ginčijamo sprendimo 129 punkto matyti, kad Pirmosios instancijos teismas šiuo klausimu savo vertinimą pagrindė išvada, kad „Komisija, nuspręsdama, jog (CMV) neįrodė, kad numatytos investicijos drėkinimo sistemai (buvo) veiksmingai įgyvendintos, nepadarė klaidos". Taip pat, kaip matyti iš šio sprendimo 76 punkto, tik tinkamai pagrįstos sąnaudos yra priimtinos. Akivaizdu, kad CMV nepateikė šias investicijas patvirtinančių dokumentų. Dėl tariamų kliūčių juos pateikti reikia remtis sprendimo dėl paramos II priedo 6 punktu, pagal kurį paramos naudos gavėjas turi išsaugoti visus patvirtinančius dokumentus ir juos pateikti Komisijai. Kaip teisingai nurodė generalinė advokatė savo išvados 91 punkte, jei CMV neturi reikalaujamų dokumentų, ji neturėjo teisės apskaityti šių sąnaudų.

98 Kalbant apie Pirmosios instancijos teismui pateiktą eksperto išvadą, iš ginčijamo sprendimo 121 punkto matyti, kad ji susijusi tik su tuo, ar šiame specifiniame projekte vartota sąvoka „rezervinės drėkinimo sistemos" turi būti suprantama CMV Pirmosios instancijos teisme nurodyta prasme ir ar numatytos sąnaudos buvo adekvačios kainoms, įprastai taikomoms iš EŽŪOGF vykdomai paramai. Be to, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 90 punkte, Pirmosios instancijos teismas šio sprendimo 129 punkte neišsprendė klausimo, kokios priemonės turėjo būti įgyvendintos pagal sprendimą dėl paramos.

99 Todėl reikia atmesti CMV argumentus dėl drėkinimo sistemos.

100 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti pagrindinio apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą.

2. Dėl pagrindinio apeliacinio skundo pirmojo ir antrojo pagrindų

a) Šalių argumentai

101 Atrodo, kad pirmajame apeliacinio skundo pagrinde CMV teigia, jog Pirmosios instancijos teismas, apribodamas savo nagrinėjimą tik tuo, ar Komisija turėjo teisę reikalauti, kad ji grąžintų visą nagrinėjamą finansinę paramą, neįvertino neproporcingumo ir diskriminacijos grėsmės, išplaukiančios, jos manymu, iš dėl tariamai RDS padarytų pažeidimų priskyrimo CMV, nors ji negalėjo atsakyti į pastarajai pateiktus kaltinimus, ir kad pažeidimai, kuriais kaltinama CMV, sudaro tik 29 % projekto sąnaudų.

102 Savo antruoju pagrindu CMV teigia, kad nors Pirmosios instancijos teismas pripažino reikalavimo, pareikšto tik CMV, atlyginti visą minėtą paramą, neproporcingumą, jis privalėjo panaikinti visą sprendimą dėl panaikinimo, o ne tik jo dalį, ir iš naujo apsvarstyti savo poziciją, atsižvelgdamas tik į tuos pažeidimus, kuriais kaltinama vien tik CMV.

103 Komisija mano, kad pirmasis pagrindas turi būti pripažintas nepriimtinu arba dėl jo neaiškumo, arba dėl to, kad CMV neturi intereso juo remtis. Jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, kad pirmasis pagrindas yra priimtinas ir pagrįstas, Komisija jo prašo priimti sprendimą dėl esmės ir atmesti CMV argumentus.

104 Dėl antrojo pagrindo Komisija primena, kad Pirmosios instancijos teismas aiškiai pripažino visos finansinės paramos nutraukimo teisėtumą ir kitaip, nei numatyta sprendime dėl panaikinimo, padalino pareigą sugrąžinti gautą pagalbą. Šią savo poziciją ji grindžia bendraisiais pagrindiniais proceso ir administravimo struktūros principais, siekdama įrodyti tai, kad šis pagrindas nėra pagrįstas, nes visiškai panaikinus minėtą sprendimą reikėtų priimti naują sprendimą, kurio turinys iš esmės būtų toks pat kaip ir panaikintojo sprendimo.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

i) Dėl pagrindinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo priimtinumo

105 Pirmiausia pažymėtina, kad, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, iš EB 225 straipsnio, Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmosios pastraipos ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 112 straipsnio 1 dalies c punkto išplaukia, kad apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodytos skundžiamos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, dalys ir teisiniai argumentai, kuriais paremtas šis prašymas (žr., *inter alia*, 2000 m. liepos 4 d. Sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją*, C-352/98 P, Rink. p. I-5291, 34 punktą; 2002 m. sausio 8 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Monsanto ir Komisiją*, C-248/99 P, Rink. p. I-1, 68 punktą; 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo *Interporc prieš Komisiją*, C-41/00 P, Rink. p I-2125, 15 punktą).

106 Apeliacinis skundas, kuris tik atkartoja ar pažodžiui atpasakoja Pirmosios instancijos teisme pateiktus ieškinio pagrindus ir argumentus, įskaitant paremtus Pirmosios instancijos teismo aiškiai atmestomis aplinkybėmis, neatitinka iš šių nuostatų kylančių pagrindimo reikalavimų (žr. būtent 1998 m. kovo 25 d. Nutarties *FFSA ir kt. prieš Komisiją*, C-174/97 P, Rink. p. I 1303, 24 punktą ir minėto sprendimo *Interporc*

prieš Komisiją 16 punktą). Iš tiesų toks apeliacinis skundas yra prašymas paprasčiausiai peržiūrėti Pirmosios instancijos teismui pateiktą ieškinį, o tai nepatenka į Teisingumo Teismo jurisdikciją (žr. 1994 m. rugsėjo 26 d. Nutarties *X prieš Komisiją*, C-26/94 P, Rink. p. I-4379, 13 punktą ir minėto sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją* 35 punktą).

107 Vis dėlto, jeigu apeliantas ginčija tai, kaip Pirmosios instancijos teismas išaiškino ar taikė Bendrijos teisę, pirmojoje instancijoje nagrinėti teisės klausimai gali būti iš naujo keliami per apeliacinį procesą (žr. 2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Salzgitter prieš Komisiją*, C-210/98 P, Rink. p. I-5843, 43 punktą). Iš tikrųjų, jeigu apeliantas negalėtų grįsti savo skundo Pirmosios instancijos teisme pateiktais ieškinio pagrindais ir argumentais, tai apeliacinis procesas netektų dalies prasmės (žr. būtent 2001 m. gegužės 10 d. Nutarties *FNAB ir kt. prieš Tarybą*, C-345/00 P, Rink. p. I-3811, 30 ir 31 punktus bei 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *ARAP ir kt. prieš Komisiją*, C-321/99 P, Rink. p. I-4287, 49 punktą ir minėto sprendimo *Interporc prieš Komisiją* 17 punktą).

108 Šioje byloje Komisija tvirtina, kad pirmasis apeliacinio skundo pagrindas yra akivaizdžiai nepriimtinas, nes jis neatitinka minimalių aiškumo ir tikslumo reikalavimų. Komisijos manymu, pirmasis pagrindas gali būti aiškinamas bent dviem skirtingais būdais.

109 Šiuo atžvilgiu konstatuotina, pirma, kad visas pirmasis pagrindas ginčija Pirmosios instancijos teismo teisės klausimų, pateiktų jam nagrinėti pirmąja instancija, aiškinimą ir, antra, CMV aiškiai nurodo kai kurias kritikuotas ginčijamo sprendimo dalis.

110 Žinoma, CMV argumentai, kuriais grindžiamas jos pirmasis pagrindas Teisingumo Teisme, nėra aiškūs, kai jie nagrinėjami atskirai. Vis dėlto kartu su pagrindinio

apeliacinio skundo antruoju pagrindu skaitomi pirmojo pagrindo argumentai yra pakankamai aiškūs, kad jie atitiktų EB 225 straipsnyje, Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmojoje pastraipoje ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 112 straipsnio 1 dalies c punkte išdėstytus reikalavimus.

111 Iš tiesų atrodo, kad CMV savo pirmaisiais dviem pagrindais iš esmės tvirtina, jog griežta visos finansinės paramos panaikinimo sankcija jai buvo skirta dėl RDS priskirtinų pažeidimų ir todėl, pirma, sprendimas dėl panaikinimo turėjo būti panaikintas visas, nes jai klaidingai buvo nustatyta atsakomybė už projekto dalis, kurias turėjo įgyvendinti RDS, ir, antra, CMV pozicija turėjo būti apsvarstyta iš naujo, atsižvelgiant tik į pažeidimus, kuriais ji buvo kaltinama ji viena.

112 Be to, CMV nurodo dvi argumentų grupes: pirmuoju pagrindu siekiama įrodyti, kad Pirmosios instancijos teismas neįvertino to, kad jai taikoma sankcija, kurios griežtumas iš dalies susijęs su pažeidimais, kuriais kaltinama RDS, o antruoju pagrindu siekiama įrodyti neproporcingumą tarp, pirma, pažeidimų, kuriais ji kaltinama, ir, antra, sankcijos griežtumo, visiškai panaikinant finansinę paramą, kuris daugiausia grindžiamas RDS priskirtinais pažeidimais, sudarančiais apie 70 % nagrinėjamų sąnaudų, dėl kurių CMV negalėjo pateikti savo nuomonės.

113 Todėl pagrindinio apeliacinio skundo pirmasis pagrindas nėra nepriimtinas dėl neaiškumo ir netikslumo.

114 Atsikirsdama Komisija nurodo, kad CMV neturėjo intereso remtis tariamu pažeidimu nuspręsdama dėl pirmojoje instancijoje nurodyto pagrindo, nes Pirmosios instancijos teismas ginčijamu sprendimu iš esmės patenkino šiuo pagrindu grindžiamą reikalavimą ir todėl žymiai sumažino CMV nustatytos finansinės sankcijos sumą.

115 Šiuo klausimu pakanka nurodyti, kad pagal apeliacinio skundo pirmojo pagrindo aiškinimą, išdėstytą šio sprendimo 111 ir 112 punktuose, pirmuoju pagrindu iš tiesų siekiama panaikinti visą sprendimą dėl panaikinimo, o ne jo dalį. Iš to, priešingai nei tvirtina Komisija, išplaukia, kad CMV pagrindžia interesą remtis šiuo pagrindu.

116 Todėl prieštaravimas dėl priimtinumo, susijęs su CMV intereso remtis pagrindinio apeliacinio skundo pirmuoju pagrindu nebuvimu, yra nepagrįstas.

117 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad kadangi nė vienas iš dėl pagrindinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pateiktų prieštaravimų dėl priimtinumo nėra pagrįstas, todėl šis pagrindas yra priimtinas.

ii) Dėl pagrindinio apeliacinio skundo pirmojo ir antrojo pagrindų pagrįstumo

118 Iš CMV dokumentų matyti, kad nagrinėjamo sprendimo 111 ir 112 punktuose išdėstyti pirmasis ir antrasis pagrindai grindžiami prielaida, jog sprendimas, kuriuo reikalauta iš CMV grąžinti visą finansinę paramą, buvo priimtas atsižvelgiant į pažeidimus, kuriais kaltinama tik RDS, todėl ginčijamu sprendimu nepanaikindamas viso sprendimo dėl panaikinimo Pirmosios instancijos teismas paliko galioti sankcijas, kurios CMV buvo nepagrįstai paskirtos už veiksmus, dėl kurių kalta tik RDS.

119 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad CMV neteisingai suprato Pirmosios instancijos teismo argumentavimą bei ginčijamo sprendimo pasekmes.

120 Iš tiesų reikia priminti, kad Pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas jam pateiktą pirmąjį pagrindą, atsižvelgdamas į reikalavimo grąžinti visą nagrinėjamą paramą sunkias pasekmes CMV bei į ginčijamo sprendimo aiškumo ir tikslumo trūkumą, nusprendė, kad Komisija, reikalaudama, kad tik CMV atlygintų visą minėtą paramą, pažeidė proporcingumo principą. Vertindamas minėtą pagrindą ar kitą ginčijamo sprendimo klausimą, jis niekaip nenurodė, kad tokiam reikalavimui turėjo įtakos RDS veiksmai.

121 Priešingai, nagrinėdamas jam pateikto ieškinio antrąjį pagrindą, pirmiausia ginčijamo sprendimo 80–81, 95–97, 107, 117 ir 129–130 punktuose, Pirmosios instancijos teismas konkrečiai pripažino, kad bet kuris iš sprendime dėl panaikinimo CMV pareikštų kaltinimų yra pažeidimas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme. Be to, pati CMV niekuomet netvirtino, kad RDS buvo susijusi su vienu iš šių pažeidimų.

122 Dar daugiau, ginčijamo sprendimo 142–149 punktuose, kaip matyti iš šio sprendimo 53 ir 77 punktų, Pirmosios instancijos teismas teisingai nurodė, kad atsižvelgiant į šiuos pažeidimus, Komisija galėjo nutraukti nagrinėjamą finansinę paramą tiek, kiek ji buvo susijusi su projekto dalimis, už kurias atsakinga CMV.

123 Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į proceso ekonomijos principą, Pirmosios instancijos teismas galėjo panaikinti tik tą sprendimo dėl panaikinimo dalį, kurioje Komisija savo reikalavimo grąžinti šią paramą neapribojo sumomis, atitinkančiomis projekto dalį, kurią turėjo įgyvendinti CMV. Iš tiesų, jei būtų panaikintas visas sprendimas dėl panaikinimo, tai Komisija CMV atžvilgiu būtų turėjusi priimti naują sprendimą, iš esmės perimantį sprendimo dėl panaikinimo turinį, dėl projekto dalių, už kurias atsako CMV.

124 Todėl nereikia nagrinėti klausimo, ar CMV galėjo atsakyti į RDS pareikštus kaltinimus, nes šis klausimas bet kuriuo atveju neturi reikšmės šių pagrindų vertinimui. Galiausiai kalbama apie faktų vertinimą, kuris dėl šio sprendimo 63 punkte išdėstytų pagrindų nepatenka į Teisingumo Teismo jurisdikciją apeliaciniame procese.

125 Todėl CMV argumentai gali būti tik atmesti.

126 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti pagrindinio apeliacinio skundo pirmąjį ir antrąjį pagrindus.

3. Dėl pagrindinio apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo

a) Šalių argumentai

127 Savo ketvirtuoju pagrindu CMV tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas nagrinėdamas jam pateikto antrojo pagrindo trečią dalį, neteisingai išaiškino argumentus, grindžiamus teisės į gynybą pažeidimu. Ji nurodo, kad šie argumentai nesusiję su bendra galimybe pateisinti jos veiksmus, bet su tuo, kaip Komisija atliko patikrinimą vietoje. Būtent vykstant patikrinimui pažeidus taisykles nebuvo parengta tikrinimų ataskaita ir nebuvo sudarytas dokumentų kopijų sąrašas. CMV šiuo klausimu nurodo, kad tam, jog nebūtų pažeistos asmenų, kurių atžvilgiu vykdoma kontrolė, teisės, toks patikrinimas turi būti vykdomas taikant rungimosi principą ir pateikiant tikslią ataskaitą.

128 Komisija nurodo, kad kontrolieriai neprivalėjo vietoje surašyti protokolo ir kad šiuo atveju kontrolė vyko pagal rungimosi principą. Šios institucijos manymu, Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgdamas į šias aplinkybes, ginčijamo sprendimo 138 punkte konstatavo, kad buvo laikomasi teisės į gynybą.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

129 Kaip Pirmosios instancijos teismas nurodo ginčijamo sprendimo 136 punkte, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad teisė į gynybą vykstant bet kokiai procedūrai kuri buvo pradėta prieš asmenį ir kuri gali pasibaigti jo nenaudai priimtu aktu, yra pagrindinis Bendrijos teisės principas, kuris turi būti užtikrintas, net ir nesant procedūrą reglamentuojančių teisės aktų. Pagal šį principą tie asmenys, kuriems skirti sprendimai, galintys turėti reikšmingą poveikį jų interesams, turi turėti galimybę veiksmingai pateikti savo nuomonę (žr., pavyzdžiui, 1996 m. spalio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Lisrestal ir kt.*, C-32/95 P, Rink. p. I-5373, 21 punktą; 2000 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Mediocurso prieš Komisiją*, C-462/98 P, Rink. p. I-7183, 36 punktą ir 2005 m. liepos 9 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-287/02, Rink. p. I-5093, 37 punktą).

130 Reikia pripažinti, kad nei teisės į gynybą principas, nei Reglamentas Nr. 4253/88 nenumatė pareigos vykdant patikrinimą vietoje CMV pateikti ataskaitą ar dokumentų kopijų sąrašą, kai CMV galėjo ginčyti, prireikus juos atmetant, Komisijos kaltinimus, pareikštus atlikus patikrinimą.

131 Todėl Pirmosios instancijos teismas, nepabrėždamas minėto patikrinimo vykdymo būdų, ginčijamo sprendimo 134–138 punktuose teisingai išnagrinėjo, ar CMV suteikta galimybė pateikti savo požiūrį iki ginčijamo sprendimo priėmimo atitiko teisės į gynybą principo reikalavimus.

132 Ginčijamo sprendimo 134 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad CMV negavo Komisijos atstovų atliktų veiksmų ir susitikimų protokolų, ypač pažymėtina, kad nebuvo sudarytas jų metu kopijuojamų dokumentų sąrašas.

133 Vis dėlto ginčijamo sprendimo 137 ir 138 punktuose Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad Komisija sudarė CMV pakankamas galimybes įrodyti tinkamą projekte numatytų priemonių vykdymą, kurį ji turėjo įrodyti pateikdama patvirtinančius dokumentus, kuriuos ji pagal sprendimą dėl paramos turėjo pateikti Komisijai.

134 Ši išvada yra faktų vertinimas, kuris dėl šio sprendimo 63 punkte išdėstytų priežasčių negali būti patikrintas Teisingumo Teismo apeliaciniame procese.

135 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti pagrindinio apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą.

4. Dėl pagrindinio apeliacinio skundo penktojo pagrindo

a) Šalių argumentai

136 Savo penktuoju pagrindu CMV tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas, atmesdamas jos pagrindą, grindžiamą prieštaravimu tarp, pirma, pažeidimų, kuriais kaltinama, pobūdžio ir to, kad buvo pasiektas finansavimo tikslas, ir, antra, sankcijos panaikinant visą nagrinėjamą finansinę paramą griežtumo, pažeidė proporcingumo principą.

137 Grįsdama šį pagrindą, CMV tvirtina, kad jis nenustatė, jog ji į projekto išlaidas įtraukė nepagrįstas išlaidas. Be to, CMV pabrėžia, jog ji neturėjo ketinimų piktnaudžiauti ir kad nepateikė jokios klaidingos informacijos. Galiausiai ji tvirtina, kad jis ją gali kaltinti tik detaliai nepateisinus savo techninių darbuotojų įdarbinimo įgyvendinant projektą.

138 Komisija mano, kad, CMV nepapildžius Pirmosios instancijos teisme nurodytų argumentų, šis pagrindas yra nepriimtinas. Dėl esmės ši institucija subsidiariai tvirtina, kad atsižvelgiant į ginčijamame sprendime pateiktas faktines aplinkybes, Pirmosios instancijos teismo išvada šiuo klausimu atitinka galiojančią teismų praktiką.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

139 Šiuo pagrindu CMV ginčija Pirmosios instancijos teismo atliktą proporcingumo principo aiškinimą ir taikymą. Todėl dėl šio sprendimo 107 punkte išdėstytų priežasčių, priešingai nei tvirtina Komisija, šis pagrindas yra priimtinas apeliaciniame procese.

140 Kaip generalinė advokatė nurodo savo išvados 97 punkte, iš Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio nuostatos, kuria grindžiamas sprendimas dėl panaikinimo, matyti, kad Komisija nėra įpareigota reikalauti grąžinti visą finansinę paramą, o turi diskreciją spręsti, ar ji apskritai reikalaus grąžinti lėšas, ir tam tikru atveju nustatyti grąžintiną jų dalį (šiuo klausimu žr. minėto 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Airija*

prieš Komisiją 27 ir 30 punktus). Atsižvelgdama į proporcingumo principą, Komisija šią savo diskreciją privalo įgyvendinti taip, kad reikalavimas grąžinti subsidijas nebūtų neproporcingas padarytiems pažeidimams.

141 Tačiau Komisija neprivalo reikalauti grąžinti tik tą paramą, kuri dėl pažeidimų yra nepagrįsta.

142 Priešingai, veiksmingo Bendrijos paramos valdymo ir sukčiavimo prevencijos tikslais gali būti pateisintas reikalavimas grąžinti subsidijas, kurios tik iš dalies susijusios su pažeidimais.

143 Šiuo klausimu primintina, kad įpareigojimų, kurių laikymasis yra esminis tinkamam Bendrijos sistemos funkcionavimui, pažeidimas gali būti baudžiamas atimant Bendrijos teisės aktais užtikrintą teisę, pavyzdžiui, teisę į pagalbą (1995 m. spalio 12 d. Sprendimo *Cereol Italia*, C-104/94, Rink. p. I-2983, 24 punktas).

144 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog tam, kad leidžianti tinkamą Bendrijos lėšų naudojimo kontrolę sistema veiktų normaliai, būtina, kad paramos prašytojai pateiktų Komisijai patikimą ir jos neklaidinančią informaciją. Pati galimybė, kad pažeidimas būtų baudžiamas ne sumažinant paramą šį pažeidimą atitinkančia suma,

o visiškai panaikinant paramą, turi atgrasomąjį poveikį, reikalingą geram EŽŪOGF išteklių valdymui (minėto sprendimo *Conserve Italija prieš Komisiją* 100 ir 101 punktai).

145 Be to, iš šio sprendimo 77 punkte išdėstytų argumentų išplaukia, jog pati aplinkybė, kad skirto finansavimo tikslas buvo pasiektas, nereiškia, kad sankcija, kuria panaikinama visą finansinė parama, yra neproporcinga.

146 Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas, nepadarydamas teisės klaidos, teisingai nusprendė, kad politikos dėl Bendrijos teikiamos pagalbos įgyvendinimas pateisina sąnaudų apskaitymui taikomas formalias griežtas sąlygas ir kad šiuo atžvilgiu nustatyti pažeidimai pateisina reikalavimą grąžinti tai projekto daliai, už kurią atsakinga CMV, išmokėtas sumas.

147 Aišku, kad, kaip buvo apibendrinta šio sprendimo 137 punkte, CMV mano, jog išlaidų nepagrįstumas nebuvo įrodytas, jog ji neturėjo ketinimų piktnaudžiauti ir kad ją galima kaltinti tik nepateikus pakankamai patvirtinančių dokumentų.

148 Vis dėlto šie argumentai susiję su faktų klausimais. Kadangi Pirmosios instancijos teismas, vertindamas nagrinėjamos paramos panaikinimo proporcingumą, visapusiškai atsižvelgė į atitinkamus veiksnius, CMV argumentai, kuriais siekiama įrodyti, kad Pirmosios instancijos teismas į vieną ar kitą veiksnį atsižvelgė nepakankamai, apeliaciniame procese yra nepriimtini.

149 Net ir darant prielaidą, kad, kaip teigia pati CMV, ji nepateikė netikslios ar klaidingos informacijos, CMV teigtų, jog Reglamentas Nr. 4253/88, atsižvelgiant į proporcingumo principą, nustato Komisijos pareigą įrodyti bet kokį jos ketinimą sukčiauti ar kad šis principas reikalauja apriboti galimybę visiškai apriboti finansinę paramą tik tyčiniais finansinių sąlygų pažeidimų atvejais, tokie argumentai gali būti nepriimtini.

150 Iš tiesų iš Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad „pažeidimo" sąvoka Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalies prasme nereiškia, kad Komisija privalo įrodyti bet kokį naudos gavėjo ketinimą piktnaudžiauti (žr. 2004 m. gruodžio 16 d. Nutarties *APOL ir AIPO prieš Komisiją*, C-222/03 P, nepaskelbtos Rinkinyje, 58 punktą). Be to, proporcingumo principas taip pat nereikalauja apriboti galimybės panaikinti paramą tik tyčinių finansinių sąlygų pažeidimų atveju. Be to, apribojus galimybę naudoti šią sankciją tik nustatytais tyčinio pažeidimo atvejais, kiltų grėsmė, kad tai paskatintų pažeidimus (šiuo klausimu žr. 2004 m. kovo 22 d. Nutarties *Sgaravatti Mediterranea prieš Komisiją*, C-455/02 P, nepaskelbtos Rinkinyje, 39–42 punktus ir minėtos nutarties *APOL ir AIPO prieš Komisiją* 59 punktą).

151 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti pagrindinio apeliacinio skundo penktąjį pagrindą.

152 Šiomis aplinkybėmis pagrindinį apeliacinį skundą, kaip ir priešpriešinį apeliacinį skundą, reikia atmesti.

VII — Dėl bylinėjimosi išlaidų

153 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 122 straipsnio 1 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teismas priima galutinį sprendimą byloje, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties Reglamento 69 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas iš CMV ir pastaroji pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas, susijusias su pagrindiniu apeliaciniu skundu. Tačiau, kadangi CMV prašė priteisti iš Komisijos su priešpriešiniu apeliaciniu skundu susijusias bylinėjimosi išlaidas ir pastaroji pralaimėjo bylą, ji turi padengti šias bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti pagrindinį apeliacinį skundą ir priešpriešinį apeliacinį skundą.**

2. **Priteisti iš CMV bylinėjimosi išlaidas, susijusias su pagrindiniu apeliaciniu skundu.**

3. **Priteisti iš Europos Bendrijų Komisijos bylinėjimosi išlaidas, susijusias su priešpriešiniu apeliaciniu skundu.**

Parašai.